

K zastoupení člena (fyzické dospělé osoby) spolku k účasti na nejvyšším orgánu spolku formou plné moci

I. Úvodem ve významové stručnosti = vymezení kontextového rámce

1. **České soukromé (normativní) právo**, jakkoliv je již takřka 10 let „nově kodifikováno“ **především v kompozici** občanského zákona č.89/2012 Sb. a také zákona o obchodních korporacích č.90/2012 Sb. (nekvalitu obou zákonů naznačuje kaskáda jejich násobných novelizací), **není úplně vždy –v kontextu-** „uživatelsky přívětivé“, natož pak „**direktně srozumitelné**“ pro běžný soukromý (právní) provoz. Ostatně „TO“ také potvrzuje až nekonečný seriál soudní judikatury (na úrovni Nejvyššího soudu ČR, resp. i Ústavního soudu ČR) ve snaze, leckdy i protichůdně, přetlumočit nebo “do(vy)luštit“ ten či onen „zapsaný“ nebo „chybějící“ detail textu zákona.

2. **Naopak** taková (zdánlivá) „**banalita**“, jako jest např. **plná moc pro zastoupení člena spolku na zasedání nejvyššího orgánu (téhož) spolku (tedy i /ne/přípustnost zastoupení), která NENÍ „výslovně“ v textu občanského zákona zmíněna, natož didakticky upravena, NEBYLA** dosud autoritativně = judikatorně – takříkajíc „**po-lopateř**“ – na úrovni NS ČR a ÚS ČR výkladově manifestována. Patrně i z důvodu, že soudní řízení v tomto detailu z úrovně nižších obecných (vesměs krajských) soudů, **nebyla „účastníky sporu“ procesně “vyhnána“ na úroveň Nejvyššího nebo Ústavního soudu, a to ještě v dostatečném „kolizním počtu“, aby jejich senáty-pléna-kolegia „TO“ na tolik zaujalo k přijetí „sjednocujícího stanoviska“.** V reálné praxi provozu spolků tak nemusí vždy panovat úplná právní jistota při posuzování také (ne/platnosti) zastoupení člena spolku na zasedání nejvyššího orgánu spolku na základě plné moci.

3. **Spolkové** (nejen korporátní) **právo** je „specificky-profilově“ exponováno do výbavy §§ 214 až 302 občanského zákona, samozřejmě také s kompozičním podřízením se nejen tzv. „obecným ustanovením“ téhož zákona (zejména v partii osob etc.), ale zejména jeho tzv. „jádrovým zásadám“ v reflexi jeho § 1-14, které definují **testy poctivosti a dobrých mravů, jakož i zásadu, že „zneužití (legality) práva“ nepožívá soudní ochrany**, což jsou vlastně jakási „**interpretační pravidla**“ pro „**konečné (vy)hodnocení**“ (ne)jednání každého z nás v oblasti soukromého práva, tedy také pro (každý) spolek (a jeho orgány) a pro (každého) člena spolku.

4. **Pomineme-li princip** tzv. materiální publicity „samotné právní existence spolku“, tedy jeho veřejný zápis v soudním spolkovém rejstříku, tak „provozním pilířem existence spolku“ **jsou jeho stanovy uložené=zveřejněné v soudní Sbírce listin**. Vzhledem k tomu, že „nová kodifikace“, v případě všech (typů) „soukromých právnických osob“ kontumovala doktrínu tzv. „právní subjektivity“, a to manévrem **sice** zachování jejich tzv. „právní osobnosti“ (tedy způsobilosti mít práva a povinnosti), **ALE** se současným odebráním tzv. “svéprávnosti“ (tedy nemožnosti vlastního jednání), **tak i (každý) spolek musí mít „povinně“ tzv. „statutární orgán“** (lhostejno zda individuální nebo kolektivní), který je nadán kompetencí (právně) jednat „za spolek“ (neboť spolek samotný tak nemůže nijak učinit).

5. Občanský zákon každému spolku **ještě ukládá povinnost mít také** tzv. „nejvyšší orgán spolku“ (lhostejno na jeho „pojmenování“, zda členská schůze nebo valná hromada etc.) , přičemž **jako výjimku z výjimky** zákon v případě spolku akceptuje, aby – podle znění jeho stanov - „statutární orgán spolku“ **byl současně také „nejvyšším orgánem spolku“** (pořadí=posloupnost slov v textu zákona zjevně není náhodná), když v tomto „hybridním modelu“ jest stanovena časová podmínka stálého (měsíčního) zasedání „takto spojeného orgánu spolku“ – v případě nedodržení (této „časově-věcné“) podmínky s eskalací až možné (zákonem upravené) „legální vzpoury“ členstva spolku!

6. **I když ve sledu §§ 248-258 občanského zákona** jest – leckdy dokonce až v kogentním imperativu – základní rámec úpravy „nejvyššího orgánu spolku“ pod označením „členská schůze“, tak ve smyslu § 247, odst.3 občanského zákona – **na základě zákonné exempce, chcete-li „licence vlastní legislativní svobody“** = může (každý) spolek ve svých stanovách zvolit jinou (vlastní) úpravu svého nejvyššího orgánu, včetně i jeho jiného názvu/označení.

7. **Zrovna tak „parametr“ členství** ve spolku je v občanském zákonu jen „demonstrován“ v režii jeho §§ 232-236 s tím, že (každý) spolek má právo ve svých stanovách učinit úpravu jinak (samozřejmě bez diskriminace v režimu poctivosti a dobrých mravů).

8. **Z toho všeho lze i resultovat, že každý (dobrovolný) SPOLEK (rozuměj NE-konfesní, NE-politický, NE-podnikatelský, NE(povinně)-profesní, je-li tedy zapsán ve veřejném soudním spolkovém rejstříku = JEST NE-KAPITÁLOVOU soukromou právnickou osobou, a to na principu NE-majetkového členství osob (fyzických i právnických) sdružených „v daném spolku“ ke konkrétnímu (zájmovému) ÚČELU, jak jest „definován“ ve znění STANOV spolku uložených také v soudní Sbírce listin. Z toho pak i plyne, že žádná osoba (ať člen či nečlen spolku) nemůže mít ve spolku NEJEN „nějaký“ majetkový podíl (na spolku samotném), ALE také nemůže být ANI jeho (spolu)vlastníkem = tedy IN FINE „spolek samotný“ tedy ani nemůže být předmětem „prodeje“ ==.** **TÍM vším se tedy (obecně) SPOLEK zásadně ODLIŠUJE od všech ostatních „soukromých korporátních forem právnických osob“, zejména pak „obchodních společností“, a proto TAKÉ jest „SPOLEK“ samostatně-speciálně upraven v režimu jeho §§ 214 až 302 občanského zákona – samozřejmě za asistence dalších jeho jiných ustanovení!!!**

9. **Stane-li se (fyzická) osoba členem spolku, tak (logicky i podle stanov daného spolku) získává seriál členských práv a povinností, které se primárně vykonávají/plní zásadně OSOBNĚ (tedy bez zastoupení), a to včetně práva člena účastnit se na „řízení a správě spolku samotného“, a to (osobní) účastí na zasedání „nejvyššího orgánu spolku“, kde se jaksi „shromažďují členové spolku“, aby nejen „společně rokovali“, ale také rozhodovali „o společných záležitostech spolku“. V tomto kontextu by se i mohlo zdát – alespoň **NORMATIVNĚ (textem zákona) – že patrně KLÍČOVÝM jest § 251 občanského zákona, kde jest diktováno „oprávnění člena spolku se účastnit zasedání nejvyššího orgánu spolku“ (bez alternativy „zastoupení“). Nemusí tomu tak ALE být u vědomí oné „exempce uvedené v § 247, odst. 3 téhož zákona“, pokud spolek ve svých stanovách nevyloučí „zastoupení člena na zasedání nejvyššího orgánu spolku“ na základě plné moci.****

10. Z opatrnosti je vhodné zmínit, že v případě spolku, jehož stanovy upravují také nebo výlučně (jen) členství právnických osob (jak spolků, tak jiných typů soukromých právnických osob = tzv. „korporátní členství“), pak tyto „**členské právnické osoby**“ jsou na zasedání „nejvyššího orgánu spolku“ **VŽDY ZASTOUPENY** (z podstaty korporace), a to (zpravidla) svým „zapsaným statutárním orgánem“ = aniž by k tomu byla potřebná plná moc, pokud stanovy spolku neumožňují (ještě) jinou formu (nejen delegačního) zastoupení (oné členské právnické osoby).

11. Podle seriálu ustanovení §§ 258-260 občanského zákona má nejen každý člen spolku, ALE i ten (nečlen spolku), kdo na tom má zájem hodný právní ochrany, právo navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti rozhodnutí (orgánu) spolku pro jeho rozpor se zákonem nebo se stanovami (daného) spolku, pokud se neplatnosti již nelze „uvnitř spolku“ (podle jeho stanov) dovolat jako nápravy u „téhož nebo jiného“ orgánu spolku. Nicméně podle § 260 soud neplatnost rozhodnutí NEMUSÍ vyslovit, i když by soud zjistil porušení zákona nebo stanov spolku, aniž by „TO“ však mělo závažné právní následky (jak pro žalobce, tak pro spolek nebo třetí osoby), a je-li také v zájmu spolku hodném právní ochrany neplatnost rozhodnutí (orgánu) spolku nevyslovit.

12. Tato „neobvyklá soudní expozice (jen) vůči spolku“ je vlastně „normativním“ pokračováním článku 20 ústavní Listiny č.2/1993 Sb., kde je zakotvena jak ústavně garantovaná společnická svoboda, tak i ústavní princip ochrany spolkové autonomie, jejichž důsledkem je pak také i princip minimalizace=zdrženlivosti soudních zásahů do vnitřních poměrů spolku. Má „TO“ samozřejmě svoje „limity“, které v obecnosti „rekapituloval“ (snad) naposledy např. Nejvyšší soud ČR ve svém Usnesení ze dne 8.12.2021 sp. zn. 3842/2020 (causa ne/platnosti změn stanov z r.2014 spolku Autoklub ČR), kde až obecně-didakticky pilířově zdůvodnil onu minimalizaci soudního zásahu, že: **„V souladu se zásadou spolkové autonomie je výlučně v působnosti spolku jako samosprávného a dobrovolného svazku členů (samozřejmě při dodržení zákonných limitů uvedených např. v § 145 o. z. nebo v § 217 odst. 1 větě druhé o. z.) určit ve stanovách, k jakému účelu byl spolek založen a jakým způsobem bude spolek organizován a řízen, jakož i stanovit konkrétní pravidla činnosti spolku tak, aby spolek sloužil k uspokojování a ochraně těch zájmů, k jejichž naplňování byl založen. Po vzniku spolku lze stanovy měnit způsobem v nich uvedeným, přičemž o změně stanov zpravidla rozhoduje nejvyšší orgán spolku, nestanoví-li stanovy jinak (srov. § 247 odst. 1 o. z.). Součástí konkrétních pravidel činnosti spolku uvedených v jeho stanovách může být i výčet osob, které se na činnosti spolku mohou podílet, popř., v jejichž prospěch bude činnost spolku směřovat. Těmito osobami jsou zpravidla členové spolku (srov. § 232 a násl. o. z.), mohou jimi však být i třetí osoby. Z uvedeného vyplývá, že stanovy spolku mohou činnost spolku, popř. účast na prospěchu z této činnosti plynoucího, omezit pouze na členy spolku, resp. určit, že na činnosti spolku se podílejí pouze jeho členové. Nemá-li činnost spolku charakter tzv. zákonného monopolu, tj. není-li spolek podle (jiného) zákona jedinou osobou oprávněnou vykonávat určitou činnost, nebude zpravidla takové omezení možné považovat za porušení práva svobodně se sdružovat, konkrétně za nucení k účasti (ke členství) ve spolku ve smyslu § 215 odst. 1 o. z.“**

13. NICMÉNĚ na nejvyšší soudní úrovni nebyl dosud judikačně observován detail „přípustnosti/platnosti“ zastoupení člena na zasedání nejvyššího orgánu spolku na základě plné moci. Z veřejně dostupné judikatury je známo toliko Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27.2.2020 sp. zn. 14 Cmo 4/2017 (causa ne/platnosti valné hromady

T.J. ohledně ne/schválení převodu „sokolského majetku“ na město), kde jest mimoděk ve zdůvodnění „konstatováno“, že „zastoupení člena spolku na valné hromadě na základě plné moci nevylučuje žádný právní předpis ani stanovy (spolku)“, přičemž ono (samotné) „zastoupení člena spolku“ ani nebylo „primárně žalováno“ z hlediska jeho přípustnosti nebo platnosti. I tak tato „subtilní soudní znělka“ ale zjevně signalizuje, že zákon rozhodně „nijak nevylučuje zastoupení člena na nejvyšším orgánu spolku“, ALE stanovy (spolku) tak mohou (patrně) učinit ...(!?!).

14. Pokud zákon o obchodních korporacích (ZOK) č.90/2012 Sb. výslovně diktuje, že:

- a) (každý) společník společnosti s ručením omezeným (viz § 168),
- b) (každý) akcionář akciové společnosti (viz § 399),
- c) (každý) člen družstva (viz § 635),

má právo se účastnit na nejvyšším orgánu (valné hromadě/členské schůzi) společnosti, resp. družstva = „osobně nebo v zastoupení“ =, pak tuto „zákonnou úpravu“ **NELZE samozřejmě přímo (tedy bez dalšího), ani v analogii vztáhnout=aplikovat na provoz spolku, jeho orgánů a členstva.** Nad to je zřejmé, že tato „direktní úprava“ v ZOK je vlastně vyjádřením také ústavně garantované ochrany majetkových vkladů, resp. vlastnických práv, a to za účelem toho, aby jejich nositel (společník, akcionář, člen družstva) mohl – i v rámci svého zastoupení – zajistit jejich „odbornou a ještě efektivní správu“ v rámci podnikatelského (tedy i „rizikového“ přes všechny státní regulace trhu „soukromého korporátního provozu“.

d) Pro běžnou „členskou schůzi družstva“ pak ZOK umožňuje, aby stanovy družstva určily, že člen družstva na členské schůzi může být zastoupen JEN jiným členem (téhož) družstva.

e) V případě multi-družstev (jen nad 200 členů) pak ZOK umožňuje, aby stanovy družstva určily, že působnost členské schůze plní zcela nebo zčásti tzv. shromáždění delegátů, kteří jsou voleni (jakož i jejich náhradníci) členy družstva podle „volebních“ okrsků, zpravidla na delší časový úsek, přičemž každý (družstevní) delegát se účastní shromáždění delegátů JEN „osobně“, tedy již bez možnosti „jeho (dalšího) zastoupení“.

15. Politické strany (a hnutí) - jako „nástroj obstarání politické soutěže“ – jsou regulovány zákonem č.424/1991 Sb., byť i v mnoha (členských a orgánových) ohledech jsou „fakticky“ spolkem. Oproti nim však členem politické strany může být jen fyzická osoba starší 18 let, přičemž jedna a tatáž osoba může být ve stejný čas členem jen jedné politické strany. Vedle toho, že pro politické strany platí „zákaz podnikání“, tak členy politické strany nemohou být (soukromé) právnické osoby. Jakkoliv zákon v mnoha detailech předepisuje (každé) politické straně „náležitosti stanov“, aby mohlo dojít také k jejich úspěšné evidenci na ministerstvu vnitra, tak zákon samotný neurčuje žádná pravidla - zda vůbec nebo kdy a za jakých podmínek – pro zastoupení člena strany na zasedání nejvyšších orgánů strany v územní linii počínaje tzv. místní organizací, oblastí, okresem, krajem a konče celostátní hierarchií = sjezdem, sněmem nebo kongresem etc.

I běžně nepozorná nebo jinak nezúčastněná veřejnost patrně zaznamenala, že takřka všechny (alespoň tzv. „parlamentní“) politické strany v posledních cca 30 letech byly „uvnitř sebe sama“ kontaminovány různou „kmotrovsko/velrybářskou manýrou“, zpravidla (vždy) v době před tvorbou a schvalováním vnitřních stranických kandidátek, resp. schvalováním kandidátů /lídrů/ strany pro všeobecné volby komunální, krajské,

resp. parlamentní. Ta či ona strana tak byla postižena „náhlým zvýšením počtu členů“ v některém svém regionálním sektoru, anebo pokusy jiných členů téže strany zastoupit „nepřítomné nové členy“ (jejich „houf“) - formou plné moci - na „místním nebo jinak regionálním nejvyšším shromáždění členů strany“. Tato „neblahá zkušenost“ v podstatě přinutila (leckdy i pod hrozbou soudní intervence) všechny (alespoň parlamentní) politické strany = ve svých stanovách nebo Jednacích řádech = potlačit/eliminovat interní kabaret takřka „banditských praktik“, a to např. časovým testem trvání členství zpravidla v délce 1 roku, než člen strany získá plná členská práva, včetně práva osobní účasti na nejvyšších orgánech strany s hlasem rozhodujícím, a také omezením „zastoupení na nejvyšším orgánu strany“ tak, že „každý přítomný člen strany“ může zastupovat - na základě plné moci = nejvýše jednoho (nepřítomného) člena etc.. V případě, že ten, který nejvyšší orgán strany je podle stanov zpřístupněn toliko delegátům, tak jejich zastoupení je již vyloučeno (i jiným delegátem) s výjimkou, pokud u původního delegáta nastane (náhle) reálné zaneprázdnění nebo jiná vážná překážka k účasti, když v tomto případě jest „nahrazen“ tzv. „náhradním delegátem“, pokud byl ustaven.

II. Modifikace typů nejvyššího orgánu spolku s důsledky pro ne/zastoupení člena spolku

1. Občanský zákon sice povšechně obecně determinuje „nejvyšší orgán spolku“, a to zejména z hlediska účelu jeho „existence“ pro „naplňování“ kompetencí spolku, ALE nijak výslovně neuvádí - čistě „technicky vzato“ = zda nejvyšší orgán spolku je či není (také) „volným orgánem spolku“. ANI soudní judikatura dosud tento „detail“ nijak neuvedla na „pravou míru“, ať tak či tak. „TO“ zmiňuji především proto, že občanský zákon v § 159, odst.2 výslovně uvádí: „Člen voleného orgánu vykonává funkci osobně; to však nebrání tomu, aby člen zmocnil pro jednotlivý případ jiného člena téhož orgánu, aby za něho při jeho neúčasti hlasoval“.

2. Každý spolek má relativní volnost (dispozici) k vlastní úpravě stanov, a to také v detailu „svého nejvyššího orgánu“ i „jeho pojmenování“ a „jeho složení“ (účastníků), jakož i jeho kompetencí, včetně určení, jak jest svoláván a v jakých časových cyklech. V reálné spolkové praxi – zpravidla podle rozsahu činnosti=hlavního poslání spolku, v kombinaci s reálným počtem (numeriky) vlastního členstva – jsou k dispozici tři (3) základní (obecné) modely uspořádání=kompozice „nejvyššího orgánu spolku“, a to:

A) V analogii tzv. „přímé demokracie“ = např. pod názvem „členská schůze“ = stanovy spolku definují „nejvyšší orgán spolku“ jako „shromáždění členů spolku“, když oprávnění k jeho účasti má každý (dospělý) člen spolku (pomineme-li způsob účasti tzv. „korporátního člena“ téhož spolku) s hlasem rozhodujícím. Oprávněním k účasti člena spolku na nejvyšším orgánu spolku jest tedy JEN jeho prokazatelné členství.

A-1) V tomto modelu „přímé demokracie“, má-li být ústavní Listina (svobod) č.2/1993 Sb. brána VÁŽNĚ, jakož i normativní úprava soukromého (spolkového) práva, tak pokud jde o zastoupení člena na nejvyšším orgánu spolku = dospějeme do sémantické kaskády PARADOXU potud, že jak ZÁKON, tak stanovy spolku „takové zastoupení“ NEMOHOU ZAKÁZAT, ALE zcela zřejmě stanovy spolku „zastoupení“ (dospělého) člena spolku na zasedání nejvyššího orgánu spolku MOHOU VYLOUČIT už jen tím, pokud by stanovy spolku direktně stanovily pravidlo, že člen se zúčastňuje na provozu spolku „OSOBNĚ“, včetně (jeho) oprávnění účastnit se na zasedání nejvyššího orgánu spolku. Zrovna tak - i když k danému tématu veřejně dostupná soudní judikatura dosud nečinila „rozsáhlejší právní větu“ - lze mít za „TO“, že stanovy spolku mohou také

OMEZIT (způsob i rozsah) zastoupení člena spolku na zasedání nejvyššího orgánu spolku např. tak, že „nepřítomného člena“ může „zastoupit jen jiný přítomný člen“, resp., že jeden „přítomný člen“ může zastoupit JEN jednoho „nepřítomného člena“, aby nedošlo k nepřiměřené „koncentraci“ hlasovacích práv, která by mohla narušit obvyklou spolkovou demokracii založenou na „rovnosti“ přítomných účastníků-členů spolku (s hlasem rozhodujícím) na zasedání nejvyššího orgánu spolku.

B) V analogii tzv. „zastupitelské“ demokracie = např. pod názvem valná hromada nebo konference, kongres nebo sjezd = stanovy spolku definují „nejvyšší orgán spolku“ jako (zpravidla) „shromáždění delegátů“, kteří jsou – také podle stanov spolku – k účasti na tomto shromáždění delegátů = nominováni/delegováni zpravidla z vnitřních entit spolku podle určeného klíče (na počet členů) nebo jiného (např. výkonnostního/odvětvového nebo územního etc.) kritéria. Oprávněním k účasti „delegáta“ (nebo „vyslance“ etc.) s hlasem rozhodujícím na nejvyšším orgánu spolku jest tedy jeho nominace=delegace formou tzv. „delegačního lístku“ (mandátu etc.) jehož náležitosti zpravidla demonstruje – není-li tak uvedeno ve stanovách spolku – zpravidla vnitřní spolkový předpis nebo směrnice, jako např. (vzorový) Jednací řád spolku nebo Řád pro zasedání orgánů spolku etc.

B-1) V tomto modelu „zastupitelské demokracie“, který je založen na „delegační“ platformě „zastoupení“ členů spolku na nejvyšším orgánu spolku prostřednictvím „jejich delegátů“ je zvláštním typem „(koncentrovaného) zastoupení bez plné moci“ v rozsahu, které upravují (jen) stanovy (daného) spolku. Z toho i plyne snad také i logicky, že delegát – pro případ své nepřítomnosti – již nemůže své „delegované právo“ jaksi „soukromě“ přenést formou plné moci na jiného (přítomného) delegáta nebo na zcela jinou třetí osobu (tedy ani na „advokáta“ formou tzv. „smluvního zastoupení“).

C) V tzv. hybridním modelu = kdy podle stanov spolku „statutární orgán spolku“ také současně plní roli „nejvyššího orgánu spolku“ = se takto „spojeného orgánu“ účastní s hlasem rozhodujícím výlučně aktuálně – ve veřejném soudním rejstříku – zapsané „statutární osoby“ (spolku) – pokud zde není relevantní důkaz o tom, že „veřejný stav“ soudního rejstříku již (v čase) neodpovídá – v tomto detailu – skutečnému stavu.

C-1) V tomto hybridním modelu – pokud jde o „zastoupení“ - lze uplatnit JEN zákonný režim dle § 159, odst.2 občanského zákona, který zní: „Člen voleného orgánu vykonává funkci osobně; to však nebrání tomu, aby člen zmocnil pro jednotlivý případ jiného člena téhož orgánu, aby za něho při jeho neúčasti hlasoval“. **Pokud by snad v tomto „modelu“ tzv. „spojeného orgánu“ figuroval JEN JEDEN ČLEN** (statutárního orgánu v roli také nejvyššího orgánu spolku), tak samozřejmě § 159, odst.2 se stává „obsoletní“ a „zastoupení“ v tomto případě – pro numerickou abstenci - nelze uplatnit.

3. Spolkové orgány, tedy i nejvyšší orgán spolku – je-li „mír“ (v zemi) – jsou zpravidla svolávány, resp. uskutečňovány na „jednom společném (fyzickém) místě“ (v Pozvánce označené nemovitosti, kde se nachází „dostatečný prostor=místnost“), a to za účelem, aby účastníci nejvyššího orgánu spolku se společně setkali na „společně sdíleném místě a času“. Nicméně občanský zákon ve svém § 158, odst.2 umožňuje také spolkům, aby ve svých stanovách buď pro všechny svoje spolkové orgány, anebo jen pro některé z nich stanovily podmínky pro jejich jednání=rozhodování v režimu tzv. „mimo zasedání“, a to buď JEN v písemné formě (per-rollam) nebo také s využitím technických prostředků (rozuměj „přes internet“ elektronickou formou).

V případech tzv. „mimo zasedání“, kdy každý člen toho či onoho spolkového orgánu jest v zásadě „vždy (osobně, byť „technologicky simulovaně“) přítomen“ = aniž by samozřejmě mohl být nucen se ke každému „bodu“ Programu „mimo zasedání“ jakkoliv (ne/aktivně) vyjadřovat nebo (ne/aktivně) hlasovat == tak logicky odpadá zkoumání, zda je či není takový člen orgánu spolku „někým jiným zastoupen“, neboť jeho osobní identifikace jest dána (posléze) jeho vlastnoručním podpisem v případě „písemného=listinného rozhodování per-rollam“ přes poštovní přepravu, a v případě použití tzv. technických prostředků buď jeho bezpečně identifikovanou a nezaměnitelnou tzv. „e-mailovou schránkou“, popř. jeho tzv. „zaručeným“ elektronickým podpisem/pečetí, resp. v případě webového modelu „audio-video“ pak přidělenými přihlašovacími kódy, pomineme-li jeho - pro všechny účastníky (a naopak) = „vizuální a hlasové zobrazení“ (tzv. „osobní datové schránky“ **TEĎ nezmiňuji, neboť jejich „masívní rozšíření v populaci“ jest očekáváno podle novely E-zákona až od 1.1.2023, a to primárně při „elektronickém styku“ se všemi úřady veřejné moci**).

4. V období 2020-2021 – z důvodu pandemie – byl pro jeho některé „časové cykly“ vyhlášen nouzový stav (až na úroveň tzv. „lockdownu“) se zákazem nebo numerickým omezením „počtu shromážděných osob“ i ve „vnitřních prostorech“, čímž byl také paralyzován obvyklý provoz spolků, tak i jejich (všech) orgánů, a to zejména tehdy, kdy stanovy spolku „výslovně“ neupravovaly možnost jednání orgánů „mimo zasedání“. Tuto nepřízeň „prolomil“ zvláštní zákon č.191/2020 Sb. (tzv. Lex Covid), který těmto spolkům (jejichž stanovy „mlčely“) otevřel příležitost, aby jednání jejich „spolkových orgánů“ mohlo být JEN v době trvání „úředního zákazu nebo omezení shromažďování osob“ uskutečněno v „náhradním“ režimu tzv. „mimo zasedání“(viz §§ 18-22 cit. zákona).

III. Plná moc pro zastoupení člena spolku na zasedání nejvyššího orgánu spolku

1. Pokud se kdokoliv (z nás) stane členem spolku, tak jeho „občanská“ identita se samozřejmě nijak nemění, i když podle znění stanov spolku získává TAM uvedená členská práva s vazbou na osobní=členskou (spolu)odpovědnost (nikoli „ručením“ za závazky spolku) za provoz spolku, jeho existenci a naplnění jeho účelu. Ostatně stanovy většiny spolků již ve svých úvodních ustanoveních – leckdy až ceremoniálně – stanoví nejen právo každého člena účastnit se „osobně“ provozu spolku, ale až kategoricky nebo jinak imperativně deklaruje, že tak má býti činěno také „aktivně“, včetně „oprávnění (každého) člena spolku“ se „účastnit zasedání nejvyššího orgánu spolku“.

2. Každý (dospělý) člen spolku se může – samozřejmě – dostat i do seriálu vážných nesnází, které znemožní jeho účast na již svolaném zasedání nejvyššího orgánu spolku, který podle stanov spolku je k účasti „otevřen“ všem jeho (dospělým) členům. Pokud stanovy (daného) spolku připouštějí „zastoupení člena“, tak „nepřítomný člen“ může použít zmocnění formou „plné moci“ dle § 441 občanského zákona v rámci jeho bloku dalších §§ 436-449.

3. I když ani zákon – na této „spolkové“ úrovni – nestanoví podmínku platnosti plné moci == „její písemné provedení“, tak z logiky nejen „průkaznosti“, ale i „vážnosti“ jejího uplatnění nezbývá, než aby se nacházela v „písemném-listinném provedení“, a to samozřejmě s vlastnoručními podpisy jak ZMOCNITELE (tedy zastoupeného člena), tak ZMOCNĚNCE (tedy osoby, která i podle stanov spolku, může zastoupit člena na

zasedání nejvyššího orgánu spolku). Legálně-oprávněně nelze vyžadovat, aby podpisy byly na plné moci úředně ověřeny, neboť na této (soukromé) úrovni nedochází k tvorbě nebo produkci tzv. veřejné listiny.

4. Zastoupený (dospělý) člen spolku uděluje svoji případnou plnou moc nikoli „jen ze své osobní přirozenosti“, ALE především (v podstatě výlučně) jako „člen spolku“, a to k uplatnění svého – podle stanov spolku - „členského práva“ podílet se na řízení a správě spolku samotného - na úrovni zasedání nejvyššího orgánu spolku.

5. Plná moc by měla vedle obvyklých náležitostí přesně determinovat oprávnění „zmocněnce“ nejen k samotné účasti (místo zastoupeného člena-zmocnítele) na zasedání nejvyššího orgánu spolku v určeném místě a čase, ale také či především rozsah jeho oprávnění-kompetenci (hlasovat) ke konkrétním bodům Programu svolaného nejvyššího orgánu spolku.

V případě věcně determinovaných bodů Programu – mimo obvyklé procedurální postupy - jako jsou např. změna stanov, roční rozpočet, výsledek hospodaření nebo plán činnosti etc., nebude patrně žádná obtíž ani svár ohledně jejich uplatnění v plné moci.

6. Krucialní až kardinální může být = (neboť soudní judikatura dosud mlčí) =, zda zastoupený člen může či nikoli v plné moci svěřit „zmocněnci“ také „volební právo“, tedy (zástupně) volit osoby – na zasedání nejvyššího orgánu spolku – do jiných orgánů spolku, a to nejen „statutárního orgánu“, ale i např. „kontrolního orgánu“ nebo „rozhodčí komise“ etc., a to bez ohledu na skutečnost, zda taková volba se uskutečňuje aklamačně (veřejně) nebo tajně.

7. Každá „personální volba“ na úrovni (každého) spolkového sboru-zasedání nejvyššího orgánu spolku je v zásadě – i z hlediska možné volební konkurence – „diskrétní-osobní záležitost každého člena spolku“, a to bez ohledu na „TO“, zda je JEN oprávněným voličem podle stanov spolku, anebo také (ještě) navrženým kandidátem pro volbu v rámci spolku. Mám za „TO“, že forma plné moci pro přenos „volebního práva člena“ na jakoukoliv „třetí osobu“ (tedy i jiného člena téhož spolku) by vlastně byla takřka diskvalifikací (provozu) „spolku samotného“, i kdyby „TO“ stanovy spolku akceptovaly!

8. Z opatrnosti je vhodné ještě připomenout znění § 158a/ občanského zákona, které také spolkům ukládá – po dobu trvání jejich existence – uchovávat „zápisy“ z nejvyššího orgánu, včetně příloh, mezi které – z důvodu jejich legality – bezpochyby také patří jistě i „presenční listiny přítomných“, tedy včetně případných „plných mocí k zastoupení nepřítomných členů“, vedle Pozvánky s Programem a dalších dokumentů určených k projednání a rozhodnutí.

IV. Stručné závěry k zastoupení člena na zasedání nejvyššího orgánu spolku

1. Ze zpracované (samozřejmě nikoli zcela vyčerpávající) analýzy je zřejmé, že Občanský zákon - s výjimkou obecných zásad – nepřináší detailní „regulaci“ zastoupení člena na zasedání nejvyššího orgánu spolku, když – také pod tíhou ústavní Listiny č.2/1993 Sb., případnou detailní úpravu této záležitosti svěruje na „individuální úroveň“ každého spolku v reflexi jeho stanov. Bude, resp. jest – od r.2014 - tedy na každém spolku, zda a jak pro svůj provoz upraví či neupraví zastoupení člena na nejvyšším orgánu spolku.

2. K tomu účelu byla také tato analýza zpracována, včetně vymezení „minových polí“, neboť žádný detail „legislativního textu“ ani „právního jednání“ nelze „jalově vytrhávat“ z tzv. „kontextu“ v rámci jejich TESTU „poctivosti“ a „dobrých mravů“, což v provozu alespoň „sportovních spolků“ držících se zásad a pravidel **FAIR PLAY** nemusí být úplně neznámé kategorie.

V Praze, zpracoval - JUDr. Alexander Vachta – 1.září 2022